

BLOGI

Pankkisääntelyn hyödyt ylittävät kustannukset

7.10.2014 • BLOGI • KIMMO VIROLAINEN

Julkaistu Kauppalehdessä 7.10.2014

Uuden pankkisääntelyn lisäkustannuksia ja toimialan kokemaa ahdinkoa byrokratian puristuksessa esiteltiin Kauppalehdessä (KL 2.10.). Lyhyt ”puolustuksen puheenvuoro” on paikallaan. Otan kantaa erityisesti kahteen jutuissa esitettyyn väitteeseen.

Väite 1: ”Sääntely lisää pankkien kustannuksia.” Tämä on totta ja ollut päätäjien tiedossa. Finanssikriisi osoitti, että ilman uuden sääntelyn asettamia rajoitteita pankit kasvattavat mm. velkavipuaan ja lyhytaikaista varainhankintaansa sellaisiin mittoihin, että pankkikriisien todennäköisyys nousee kestäättömän suureksi. Finanssikriisin aikana vuosina 2007–2010 EU:ssa pankeille annetun valtionavun ja takausten määrä nousi 1 600 miljardiin euroon, mikä vastaa 13 prosenttia EU:n BKT:stä.

Pankkien välittämän rahoituksen hinta ennen kriisiä ei kaikilta osin heijastanut todellisuutta vaan oli luonnottoman halpaa. Siihen aikaan ei ole enää paluuta. Tämän vastapainona on aiempaa vakaampi pankkisektori, joka kykenee ylläpitämään muun talouden rahoitusta myös vaikeina aikoina. Lyhyellä aikavälillä kohdattavien kustannusten ja pitkällä aikavälillä kertyvien hyötyjen vertailu on vaikeaa. Asiasta tehdyt selvitykset osoittavat, että toteutetuilla sääntelyuudistuksilla tulee olemaan nettomääräisesti positiivinen vaikutus taloudelliseen hyvinvointiin.

Väite 2: ”Pankkisektorin sääntelytaakan kasvu on eurooppalainen erikoispiirre.” Sääntelyn kiristäminen ei ole eurooppalainen ilmiö. Lähes kaikki finanssikriisiä seurannut pankkisääntely on sovittu yhdessä globaalilla tasolla. Monilta osin Yhdysvallat on jopa edennyt Eurooppaa nopeammin. Tähän sisältyvät myös Kauppalehden artikkelissa mainitut pankeille asetettavat rakennerajoitteet, jotka Yhdysvalloissa on jo toimeenpantu nk. Volcker-sääntön myötä Dodd-Frank-lainsäädännössä.

Amerikkalaisen sääntelyn tarkoituksena on varmistaa, että julkisen turvaverkon (mm. talletussuojan) suojissa toimivat pankit keskittyvät talouden kannalta kriittisten palveluiden, kuten rahoituksenvälityksen ja maksuliikkeen, tuottamiseen ja riskipitoisimmat toiminnot tuotetaan turvaverkon ulkopuolella.

On ymmärrettävää, että Euroopan talouskasvun elvyttämisen ongelmat nostavat uuden pankkisääntelyn kustannukset suurenuslasin alle. Siirtymään liittyvät haasteet olivat viranomaisten tiedossa, kun uuden sääntelyn pitkstä voimaantuloaikataulusta sovittiin. Olisi valitettavaa, jos 1930-luvun suuren laman jälkeisen vakavimman globaalien finanssi- ja talouskriisin opetukset unohtuisivat jo viidessä vuodessa. Vaikka uuteen sääntelyyn varmasti sisältyy yksittäisiä ylilyöntejä, uudistusten suuri kuva on selkeä ja perusteltu. Kysymys pienten toimijoiden sääntelyhelpotuksista eli nk. suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta on relevantti ja siihen tulee kiinnittää huomiota.

KIRJOITTAJA

Kimmo Virolainen toimii rahoitusmarkkina- ja tilastoosaston osastopäällikkönä. Hän on EKPJ:n rahoitusvakauskomitean jäsen..

[Kimmo.Virolainen \(at\) bof.fi](mailto:Kimmo.Virolainen@bof.fi)

AVAINSANAT:

- [Finanssikriisi](#)
- [Pankkiunioni](#)